

A TANÁCS (KKBP) 2017/2302 HATÁROZATA**(2017. december 12.)**

a korábbi líbiai vegyifegyver-raktározó létesítményben elvégzendő tisztítási-ártalmatlanítási műveletek segítése céljából a Vegyifegyver-tilalmi Szervezet (OPCW) által folytatott tevékenységeknek a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni uniós stratégia végrehajtásának keretében történő támogatásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre és különösen annak 28. cikke (1) bekezdésére és 31. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének javaslatára,

mivel:

- (1) A Vegyifegyver-tilalmi Szervezet (OPCW) Végrehajtó Tanácsa 2016. július 20-án elfogadta az EC-M-52/DEC.1 számú határozatot Líbia még meglévő vegyifegyver-készleteinek megsemmisítéséről és felkérte az OPCW főigazgatóját, hogy támogassa Líbiát az ország 2. kategóriába tartozó vegyi fegyvereinek megsemmisítésére irányuló módosított terv kidolgozásában.
- (2) Az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsa (ENSZ BT) 2016. július 22-én elfogadta a 2298. számú ENSZ BT-határozatot, amelyben egyrészt üdvözölte és jóváhagyta az EC-M-52/DEC.1 számú határozatát, és felkérte az OPCW főigazgatóját, hogy rendszeresen tegyen jelentést a Biztonsági Tanácsnak mindaddig, amíg a megsemmisítési folyamat le nem zárul és amíg annak eredményességéről meg nem bizonyosodtak.
- (3) Az OPCW Végrehajtó Tanácsa 2016. július 27-én EC-M-52/DEC.2 számú határozatot fogadott el a Líbia 2. kategóriába tartozó, még meglévő vegyi fegyvereinek megsemmisítésére vonatkozó részletes követelményekről.
- (4) Az Európai Tanács a 2003. december 12-i ülésén elfogadta a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni uniós stratégiát (a továbbiakban: stratégia), amely hangsúlyozza, hogy a vegyi fegyverek kifejlesztésének, gyártásának, felhalmozásának és használatának tilalmáról, valamint megsemmisítéséről szóló egyezmény (a továbbiakban: vegyifegyver-tilalmi egyezmény) és az OPCW alapvető fontosságú szerepet tölt be a vegyi fegyverektől mentes világ megteremtésében.
- (5) Az Unió aktívan végrehajtja ezt a stratégiát és érvényt szerez az annak III. fejezetében felsorolt intézkedéseknek, elsősorban azáltal, hogy pénzügyi forrásokat bocsát rendelkezésre multilaterális intézmények – mint például az OPCW – által irányított egyedi projektek támogatására.
- (6) Az OPCW főigazgatója 2016. augusztus 1-jén feljegyzést adott ki, amelyben önkéntes hozzájárulások befizetését kérte a Líbia támogatására létrehozott új alapba (S/1400/2016).
- (7) Az OPCW 2017. szeptember 29-én felkérte az Európai Uniót, hogy mérlegelje annak lehetőségét, hogy mielőbb segítséget nyújt a líbiai vegyifegyver-megsemmisítő és vegyifegyver-raktározó létesítményekben elvégzendő tisztítási-ártalmatlanítási műveletek finanszírozásához.
- (8) Az Unió mindig is határozottan és következetesen támogatta az OPCW-t megbízatásának végrehajtásában. A 2017. április 7-i uniós nyilatkozat kimondja, hogy az EU a továbbiakban is támogatni fogja az OPCW törekvéseit és tevékenységét.
- (9) E határozat technikai végrehajtásával az OPCW-t kell megbízni. Az uniós támogatású projektek csakis az OPCW Technikai Titkárságának részére befizetett önkéntes hozzájárulások révén finanszírozhatók. Az Unió által nyújtandó említett hozzájárulások döntő fontosságúak lesznek ahhoz, hogy az OPCW folytathassa a Végrehajtó Tanács idevágó határozataiban megjelölt feladatainak a teljesítését.
- (10) Az uniós pénzügyi hozzájárulás megfelelő végrehajtásának felügyeletével a Bizottságot kell megbízni,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

- (1) Az Unió támogatja az OPCW-t Líbia vegyifegyver-állományának teljes megsemmisítésében figyelemmel a vegyifegyver-tilalmi egyezményben meghatározott ellenőrzési intézkedésekre.

(2) E tanácsi határozat révén támogatott projekt hozzájárul az OPCW által a líbiai Ruwaghában található, korábbi vegyifegyver-raktározó létesítményben végzett tisztítási-ártalmatlanítási műveletekhez kapcsolódó költségekhez.

A projekt részletes leírása a mellékletben található.

2. cikk

(1) E határozat végrehajtásáért az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseelője (a továbbiakban: a főképviseelő) felel.

(2) Az 1. cikk (2) bekezdésében említett tevékenységek technikai végrehajtása az OPCW feladata. Az OPCW e feladatot a főképviseelő ellenőrzése mellett végzi. A főképviseelő ebből a célból megkötöti a szükséges megállapodásokat az OPCW-vel.

3. cikk

(1) Az 1. cikk (2) bekezdésében említett projekt végrehajtására szolgáló pénzügyi referenciaösszeg 3 035 590,80 EUR.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott összeggel finanszírozott kiadásokat az Unió költségvetésére alkalmazandó eljárásoknak és szabályoknak megfelelően kell kezelni.

(3) Az (1) bekezdésben említett kiadások megfelelő kezelését a Bizottság felügyeli. Ebből a célból a Bizottság finanszírozási megállapodást köt az OPCW-vel. A finanszírozási megállapodásban ki kell kötni, hogy az OPCW-nek biztosítania kell az uniós hozzájárulás láthatóságát, annak mértékével arányosan.

(4) A Bizottság törekszik arra, hogy a (3) bekezdésben említett finanszírozási megállapodást e határozat hatálybalépését követően mielőbb megkösse. Tájékoztatja a Tanácsot az ezen eljárás során esetlegesen felmerülő nehézségekről, valamint az említett finanszírozási megállapodás megkötésének időpontjáról.

4. cikk

(1) A főképviseelő az OPCW által készített rendszeres beszámolók alapján jelentést tesz a Tanácsnak e határozat végrehajtásáról. Ezek a jelentések képezik a Tanács által végzett értékelés alapját.

(2) A Bizottság tájékoztatja a Tanácsot az 1. cikk (2) bekezdésében említett projekt végrehajtásának pénzügyi vonatkozásairól.

5. cikk

(1) Ez a határozat az elfogadásának napján lép hatályba.

(2) Ez a határozat a 3. cikk (3) bekezdésben említett, a Bizottság és az OPCW között létrejött finanszírozási megállapodás megkötésének időpontját követően 20 hónappal hatályát veszti, vagy a hatálybalépését követő hat hónappal hatályát veszíti abban az esetben, ha ezen időpontig nem kerül sor a szóban forgó finanszírozási megállapodás megkötésére.

Kelt Brüsszelben, 2017. december 12-én.

a Tanács részéről

az elnök

S. MIKSER

MELLÉKLET

1. Háttér-információk

2014. februárban Líbia befejezte az 1. kategóriába tartozó vegyi fegyverek megsemmisítését az Al Jufra tartománybeli ruwaghai létesítményben. A megsemmisítési folyamat eredményeként 24 szállítótartályt töltöttek meg mérgező hulladékkal és három tartályt töltöttek meg sóoldattal. 2016-ban Líbia sikeresen dekantálta 2. kategóriába tartozó vegyi fegyvereket (prekurzorok), amelyeket 45 egyre romló állapotú tartályban tároltak, a Nemzetközi Szabványügyi Szervezet (ISO) szabványainak megfelelő, új tartályokba. Az OPCW Végrehajtó Tanácsa (2016. július 27-én kelt, EC-M-52/DEC.2 számú) határozatának megfelelően az új ISO-tartályokat Miszrata kikötőjébe szállították Németországba való továbbításuk, majd ott, egy erre specializálódott létesítményben való ártalmatlanításuk céljából. A dekantálás során egy tartályban exoterm reakció játszódott le. A tartályban maradt anyag ismeretlen volta és magas viszkozitása miatt a német hatóságoknak nem állt módjukban hozzájárulni a tartály megsemmisítés céljából történő fogadásához. A 45 db eredeti dekantált tartályt még mindig a ruwaghai létesítményben tárolják. E tartályok különböző mértékben károsodtak, és számos tartály még most is tartalmaz a falára ragadt vegyi anyag-maradványokat, vagy olyanokat, amelyeket nem lehetett teljes mértékben kiszivattyúzni. Emellett a HD hidrolíziséből (desztillált kén-mustár) származó mintegy 350 tonna effluent is tárolnak a ruwaghai telephelyen. Számos tartály vélhetően erősen savas és veszélyes, nem stabilizált vegyi anyagok reakciótermékét tartalmazza. Több tartály korrodált és szivárog, és megfelelő ártalmatlanításuk további kezelést igényel.

Az OPCW Végrehajtó Tanácsa a 83. ülészakának (2016. november 11-én kelt) jelentésében felkérte az OPCW Technikai Titkárságát, hogy vegyen mintákat, amikor a líbiai biztonsági helyzet ezt lehetővé teszi; azonban a biztonsági helyzet ezt máig nem tette lehetővé. A területen végzett mintavételt egy élő videoközvetítés segítségével a biztonsági helyzethez lehetne igazítani.

Az OPCW Végrehajtó Tanácsa a 2016. augusztus 26-án kelt, EC-M-53/DEC.1, számú határozatának 2. rendelkező bekezdésében – melyben üdvözölte egyes részes államoknak a megsemmisítési műveletek támogatását célzó önkéntes pénzügyi hozzájárulását és további felajánlásait –, elismerte, hogy az Európai Unió – az Unión belüli jóváhagyás függvényében – értesítette a Technikai Titkárságot azon szándékáról, hogy pénzügyi hozzájárulást nyújt a még meglévő kiürített tartályok megsemmisítéséhez és Ruwagha környezeti kármentesítéséhez. Az Uniónak erre a sürgős kérdésre irányított figyelme lehetővé fogja tenni Líbia számára, hogy teljesen maga mögött hagyja a korábbi vegyifegyver-programokat, és ezt környezetvédelmi szempontból megfelelő módon tegye, és egyúttal rávilágít a régióknak nyújtott uniós hozzájárulás rövid, illetve hosszú távú hatásaira is.

2. Általános célok

A fellépés általános célja a Líbia vegyifegyver-állományának megszüntetéséhez és teljes megsemmisítéséhez való hozzájárulás.

A konkrét célok a következők:

- a ruwaghai (Al Jufra tartomány) korábbi líbiai vegyifegyver-raktározó létesítményben végzett tisztítási-ártalmatlanítási műveletek befejezése környezetvédelmi szempontból megfelelő módon, a vegyifegyver-tilalmi egyezményben (CWC) meghatározott ellenőrzési intézkedésekre is figyelemmel;
- a CWC VII. cikkének (4) bekezdése alapján kijelölt líbiai nemzeti hatóság, valamint azok kapacitásának növelése, akik Líbiában részt vesznek a vegyi anyagok megsemmisítésében, megtisztításában vagy ártalmatlanításában;
- azok képzése, akik – a Végrehajtó Tanács 83. ülészakán készült jelentésnek megfelelően – részt vesznek a ruwaghai tartályparkban és körülötte a talajminták – OPCW-előírásoknak megfelelő – gyűjtésére, rögzítésére és szállítására irányuló erőfeszítésekben, élő videoközvetítés és az OPCW lezárt kamerái segítségével.

3. A tevékenységek leírása

Az OPCW Technikai Titkársága segítséget fog nyújtani a líbiai nemzeti hatóságnak, amely a végső felelősséget viseli a tisztítási-ártalmatlanítási műveletek teljes végrehajtásáért.

Az OPCW Technikai Titkársága hozzájárulási megállapodást hoz létre az ENSZ Projekt Támogatási Hivatalával (UNOPS) egy líbiai szakosodott vállalatnak a projekt végrehajtásával való megbízása, valamint e líbiai vállalat kifizetésének biztosítása céljából. Az OPCW a líbiai nemzeti hatósággal partnerségben felügyeli és validálja az elvégzett munkát.

1. Tevékenység: Az OPCW Technikai Titkársága, a líbiai nemzeti hatóság, a konzulensek és a szakértők közötti koordinációs ülések és szakmai látogatások

Tervezett tevékenységek:

- Az OPCW Technikai Titkársága, a líbiai képviselők és a líbiai nemzeti hatóságnak a projekthez kijelölt technikai tanácsadója közötti technikai konzultációs ülések. Biztonsági korlátozások miatt az ülésekre Tunéziában kerül sor.
- Az UNOPS, illetve Líbia képviselőinek látogatásai gyártó vállalatoknál, szállító-, értékesítési és szolgáltató cégeknél.

Ütemezés: a projekt teljes időtartama alatt.

2. Tevékenység: Szolgáltatási szerződések kötése:

Tervezett tevékenységek:

- műszaki konzulens felvétele a líbiai nemzeti hatósághoz;
- szerződéskötés egy műszaki vállalattal ülepítő tó tervezésére;
- helyi szerződéses alkalmazottak felvétele tisztítási-ártalmatlanítási munkálatok elvégzésére;
- mintavételezési célokat szolgáló valós idejű videó közvetítésekhez szükséges távközlési berendezés.

Ütemezés: a projekt 1–6. hónapjai.

3. Tevékenység: Műszaki és mintavételezési képzés a líbiai nemzeti hatóság számára

Tervezett tevékenységek:

- az OPCW-nek az ellenőrök képzésével foglalkozó csoportja által a mintavételről, a plombázásról és a felügyeleti láncról tartott képzés líbiai szakemberek számára;
- líbiai szakemberek előre felvett és valós idejű videokonferencia keretében történő képzése Tuniszban. Helyszíni képzésre nincs lehetőség, mivel az Egyesült Nemzetek Szervezetének Biztonsági Főosztálya nem támogatja azt, és a veszélyövezetben alkalmazott személyek biztosítása nagy összegbe kerülne;
- képzésben részesült líbiai szakemberek általi mintavételezés.

Ütemezés: a projekt 1–3. hónapjai.

4. Tevékenység: Berendezések és anyagok bérlése és közbeszerzése, a csere-, karbantartási és javítási költségeket is beleértve

Az ülepítő tavak építéséhez szükséges berendezések bérlése és közbeszerzése. Mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy a lehető legtöbb berendezés bérelt legyen – ahelyett, hogy jogosultságot szerezzenek felette –, azonban egyes berendezések szennyeződni fognak és nem lesz mód azok visszaszolgáltatására. Így a projekt lezárultakor ezeknek a berendezéseknek a líbiai nemzeti hatóság lesz a jogosultja, amely megtartja őket. A semlegesítési folyamathoz használt vegyi anyagok, valamint a csövek és csővezetékek a projekt keretében felhasznált fogyó eszközök közé tartoznak. A fő építési munkákhoz szükséges minden berendezést – például a darukat, bulldózereket és targoncákat – bérelni fogják.

A berendezések és anyagok líbiai vállalatoktól történő beszerzését és bérlését az UNOPS fogja végezni. Egyes eszközöket azonban – a célszerűség és a költségek függvényében – az OPCW is beszerezhet.

Ütemezés: a projekt teljes időtartama alatt, abban az esetben, ha berendezésekre és szolgáltatásokra van szükség.

5. Tevékenység: Védőeszközök és észlelőrendszerek, valamint egészségügyi felszerelések és egészségügyi ellátó szolgáltatás beszerzése

A veszélyes vegyi anyagok környezetében egyéni védőeszközöket kell használni. Várhatóan minden egyéni védőeszköz szennyeződni fog, és ezért az ország területén azokat meg kell semmisíteni. A nem használt eszközök a líbiai nemzeti hatóság tulajdonába kerülnek a vegyifegyver-tilalmi egyezménynek megfelelően.

Az eszközök és az anyagok beszerzését az OPCW és az UNOPS fogja végezni.

Ütemezés: a projekt teljes időtartama alatt.

6. Tevékenység: A projekt végrehajtása

Az OPCW Technikai Titkársága fogja biztosítani a programirányítás felügyeletét. A programirányítás magában foglalja mérőföldkövek meghatározását, belső ellenőrzések végzését, a szerződéses megállapodások felügyeletét, valamint a pénzgazdálkodást. Az UNOPS nem bocsátja a pénzeszközöket a líbiai vállalatok rendelkezésére mindaddig, amíg a líbiai nemzeti hatóság írásban meg nem erősíti az OPCW programigazgatójának, hogy a munkálatokat megfelelően elvégezték. A várható tevékenységek a következők:

- Külső szolgáltatások beszerzése vagy egyedi szolgáltatási megállapodások kötése a projekt végrehajtását szolgáló technikai segítségnyújtásra vonatkozóan.
- Szolgáltatási díjak fizetése az Egyesült Nemzetek Szervezetének Projekttámogatási Hivatala által nyújtott közbeszerzési és szerződés-kötési szolgáltatásokért.

Ütemezés: a projekt teljes időtartama alatt.

4. Indikatív cselekvési terv

E tevékenység keretében a tevékenységek végrehajtására egy előkészítő és három operatív szakaszban fog sor kerülni.

Előkészítő szakasz:

Egy szakosodott vállalat megbízást kap arra, hogy nyújtson képzést a líbiai nemzeti hatóságnak a mintavétel terén, továbbá biztosítsa a műszaki tanácsadást és a támogatást a projekt teljes időtartama alatt. Az OPCW és az UNOPS közötti hozzájárulási megállapodás jön létre helyi vállalatoknak a következő feladatok elvégzésére történő megbízása céljából: ülepítő tó tervezése, egészségügyi sürgősségi ellátás biztosítása, a szükséges eszközök beszerzése és bérlése, valamint a tisztítási-ártalmatlanítási munkálatok elvégzése.

1. szakasz:

A szivárgó tartályok körüli talajt valós idejű videómonitoring mellett mintavételezni fogják. Ennek keretében valós időben továbbítják a képanyagot a műveleti központba, hogy az OPCW ellenőrei nyomon követhessék a mintagyűjtést és a minta becsomagolását. A vegyi anyagok elszállítását megelőzően már dekantált tartályokat fertőtlenítőszerrel és vízzel kiöblítik, majd az üres tartályokat megsemmisítésre kohókba szállítják. Az öblítővizet a helyszínen már rendelkezésre álló tartályokban fogják összegyűjteni az ülepítő tó megépítéséig.

2. szakasz:

Két ülepítő tó tervezésére és építésére fog sor kerülni az 1. szakaszban összegyűjtött anyag, valamint a 24 tartály korábban már semlegesített tartalmának befogadására a víz természetes módon történő elpárologtatása és a nem veszélyes sók beásása céljából. A 24 szennyezett tartály tartalmának semlegesítésére használt tartályokat megsemmisítés céljából elszállítják egy kohóba.

3. szakasz:

A jelenleg a ruwaghai telepen tárolt, desztillált kén-mustár (HD) hidrolíziséből származó mintegy 350 tonna effluens elemzése és – szükség esetén – kezelése, majd az ülepítő tavakba szivattyúzása semlegesítés, stabilizálás, párologtatás és beásás céljából.

5. Várt eredmények

A tevékenység várt eredményei a következők:

- a líbiai vegyifegyver-program felszámolása befejezése;
- a líbiai Ruwaghában található, volt vegyifegyver-raktározó létesítmény teljes körű tisztítása/ártalmatlanítása megtörténik, beleértve a 45 dekantált tartály maradéktalan megsemmisítését is egy kohóba történő szállítás révén, továbbá beleértve a HD (desztillált kén-mustár) hidrolíziséből származó 350 tonna effluens stabilizálását és megsemmisítését;

- a vegyifegyver-tilalmi szerződés alapján kijelölt líbiai nemzeti hatóságot célzó műszaki és mintavételezési képzés lezajlik;
- Az OPCW irányításával befejeződik a szivárgó tartályok körüli talaj mintavételezése és elszállítása.

6. Becsült időtartam

A projekt tervezett időtartama 20 hónap.

7. Az Unió láthatósága

Az uniós finanszírozás láthatósága az OPCW rendezvényein vagy ülésein: az Európai Unió által nyújtott pénzügyi támogatást meg kell említeni az OPCW főigazgatója és a Végrehajtó Tanács jelentéseinek a Líbiában végzett tevékenységekről szóló részeiben. Az EU zászlaját a projekthez kapcsolódó minden dokumentumon fel kell tüntetni.

A berendezésekhez nyújtott uniós finanszírozás láthatósága: az OPCW kérni fogja a líbiai nemzeti hatóságot, hogy az uniós források felhasználásával beszerzett minden, nem fogyó eszköznek minősülő berendezésen tüntessenek fel a forrásra utaló megfelelő jelzést, beleértve az EU logóját. Az OPCW fel fogja kérni az UNOPS-t is, hogy alkalmazzon hasonló intézkedéseket az Európai Uniótól származó pénzügyi támogatás láthatóvá tételére. Amennyiben az uniós finanszírozás megjelenítése veszélyeztetheti az OPCW kiváltságait és mentességeit, illetve a szervezet alkalmazottainak vagy a végső kedvezményezetteknek a biztonságát, megfelelő alternatív megoldást kell találni.

8. Irányítóbizottság

E projekt irányítóbizottságát az EKSZ és az OPCW képviselői fogják alkotni. Az irányítóbizottság rendszeresen – legalább hathavonta – át fogja tekinteni e határozat végrehajtását, többek között elektronikus távközlési eszközök használatával.

9. Jelentéstétel

Az OPCW hathavonta szöveges jelentést fog készíteni az elért eredményekről a projekt céljainak teljesítésében tett előrelépés áttekintése céljából. Az OPCW a végrehajtási időszak végétől számított hat hónapon belül záró szöveges és pénzügyi jelentést fog benyújtani.
